

PERSBERICHT

Links:

[NBB.Stat](#)

[Algemene informatie](#)

Resultaten van de voorjaarsenquête 2024 naar de investeringen

- De ondernemingen maken gewag van bijzonder zwakke investeringsvooruitzichten voor 2024, ver onder het niveau van het voorgaande jaar. Dit geldt zowel voor de industrie als voor de diensten aan bedrijven.
- Deze verzwakking betreft zowel de materiële als immateriële activa.

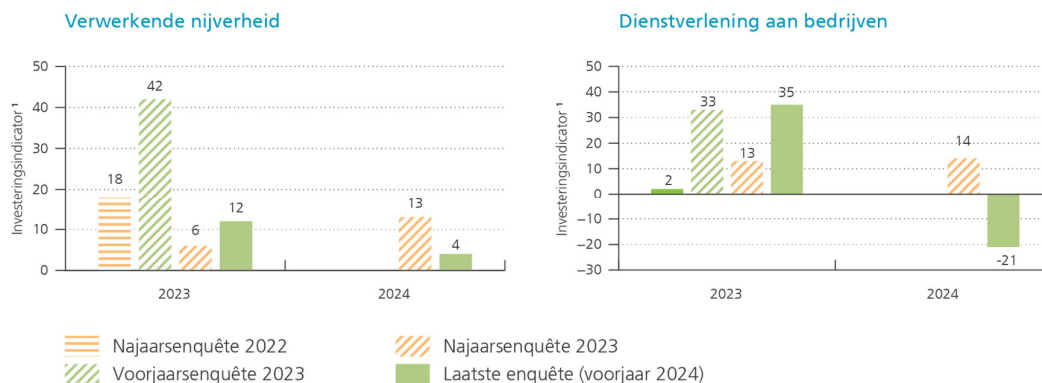
INVESTERINGSINDICATOR

De Nationale Bank houdt tweemaal per jaar, in het voorjaar en in het najaar, een enquête naar de investeringen. De voorjaarsenquête, die van begin maart tot half april plaatsvindt, ondervraagt de bedrijfsleiders over het verloop van hun investeringen tijdens het afgelopen jaar (stijging, stabiliteit, daling) en over hun investeringsintenties voor het lopende jaar. Er wordt een synthetische indicator samengesteld door een nettosaldo te berekenen van de positieve antwoorden (stijgingen) en de negatieve antwoorden (dalingen), gewogen naar de grootte van elke onderneming in termen van werkgelegenheid. De indicator, die wordt uitgedrukt in punten, mag dus niet worden geïnterpreteerd als een veranderingspercentage van het investeringsvolume voor het beschouwde jaar.

In de **verwerkende nijverheid** bedraagt de investeringsindicator 12 punten voor 2023, dat is dus een stijging ten opzichte van de indicator bij de laatste najaarsenquête (toen 6 punten).

Met betrekking tot de vooruitzichten voor 2024 bedraagt de indicator slechts 4 punten, wat wijst op afgenomen investeringsintenties van de bedrijfsleiders uit de industrie.

INVESTERINGSINDICATOR¹

¹ De synthetische investeringsindicator komt overeen met het verschil tussen het percentage bedrijven dat een stijging van hun investeringen rapporteert en het percentage bedrijven dat een daling van hun investeringen meldt. De resultaten worden afgeleid met inachtneming van de respectieve omvang van de ondernemingen die aan de enquête deelnamen en van het relatieve belang van hun bedrijfstak in de economie.

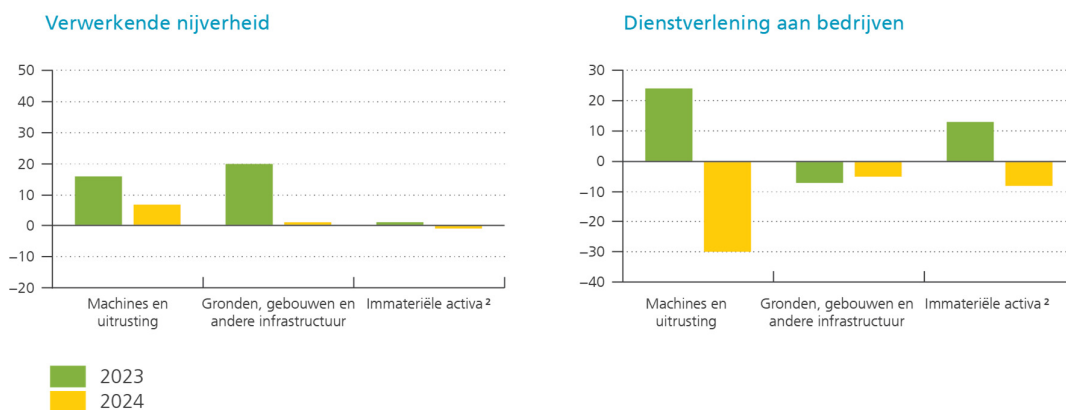
Bron : NBB.

In de **dienstverlening aan bedrijven** belooft de indicator voor 2023 uiteindelijk 35 punten, dat is een duidelijke opwaartse herziening ten opzichte van het resultaat uit de halfjaarlijkse enquête van zes maanden geleden (toen 13 punten). Voor 2024 is de indicator met -21 punten daarentegen bijzonder negatief: de investeringsintenties werden sinds afgelopen najaar sterk neerwaarts bijgesteld.

INDICATOR PER TYPE INVESTERINGSGOED

In de voorjaarsenquête worden ondernemers bevraagd over het verloop van zowel hun totale investeringen als van die per type investeringsgoed, waardoor een specifieke indicator voor elk goederentype kan worden berekend. De specifieke indicatoren worden op dezelfde manier opgesteld als de algemene indicator, door voor elke categorie het netto saldo te berekenen tussen de positieve antwoorden (stijgingen) en de negatieve antwoorden (dalingen), gewogen naar de grootte van elke onderneming¹.

INDICATOR PER TYPE INVESTERINGSGOED¹

¹ Voor elk type goed komt de indicator overeen met het verschil tussen het percentage bedrijven dat een stijging van hun desbetreffende investeringen rapporteert en het percentage bedrijven dat een daling van deze investeringen meldt. De resultaten worden afgeleid met inachtneming van de respectieve omvang van de ondernemingen die aan de enquête deelnamen en van het relatieve belang van hun bedrijfstak in de economie.

² Het betreft uitgaven voor R&D, software, data, intellectuele eigendom of beroepsopleiding.

Bron: NBB.

In de **verwerkende nijverheid** werd de dynamiek van de investeringen in 2023 vooral gedragen door de investeringen in gronden, gebouwen en andere infrastructuur, waarvan de indicator 20 punten bedraagt. De ondernemingen investeerden ook in machines en uitrustingen (de indicator bedraagt 16 punten). De investeringen in immateriële goederen – onder meer de R&D-uitgaven – waren daarentegen zeer beperkt. De investeringsintenties op dit gebied nemen in 2024 niet toe. De investeringsintenties hebben voornamelijk betrekking op de machines en uitrustingen.

In de **diensten aan bedrijven** hadden de investeringen in immateriële goederen uiteindelijk een bepaald belang in de investeringen van 2023, maar dit zou in 2024 niet meer het geval zijn aangezien de indicator negatief is. De andere twee categorieën van goederen laten in 2024 ook een negatieve indicator optekenen, met name voor de machines en uitrustingen, waarin in 2023 echter het meest werd geïnvesteerd.

¹ Het is mogelijk dat ondernemingen het verloop van hun totale investeringen vermelden, maar niet dat van hun investeringen per goederentype. Hun antwoorden, ook al zijn ze onvolledig, worden in aanmerking genomen in de berekening van de geaggregeerde resultaten. Dit kan echter leiden tot schijnbare incoherenties tussen de algemene indicator en de per goederentype berekende indicator. Hier is het vooral belangrijk tendensen te benadrukken.

De halfjaarlijkse investeringsenquête¹

De Nationale Bank van België houdt tweemaal per jaar (in de lente en in het najaar) een enquête naar de investeringen. De enquête die voordien uitsluitend in de verwerkende industrie werd afgenomen, werd vanaf het najaar van 2021 aangepast. Ze werd uitgebreid en bevroegt sindsdien ook de sector van de diensten aan bedrijven.

Voorheen had de enquête betrekking op kwantitatieve gegevens : de ondernemingen werden dan ondervraagd over de bedragen van hun investeringen, wat het mogelijk maakte om er veranderingpercentages van het ene jaar op het andere uit af te leiden. De nieuwe enquête is strikt **kwalitatief** geworden, naar het voorbeeld van alle conjunctuurenquêtes die bij de ondernemers worden afgenomen. Bedrijfsleiders worden nu bevroegt **naar de richting** waarin hun investeringen uitgaan (stijging, stabiliteit of daling), zonder dat ze de betreffende bedragen of de omvang van de evolutie in cijfers moeten vertalen. De enquête heeft zowel betrekking op de materiële als immateriële investeringen.

De voorjaarsenquête heeft betrekking op het lopende jaar en het vorige jaar, terwijl de najaarsenquête betrekking heeft op het lopende jaar en het volgende jaar. Eenzelfde jaar maakt dus deel uit van vier opeenvolgende halfjaarlijkse enquêtes, waarvan de resultaten veranderen met de tijd naargelang van de mate van zekerheid van de investeringsbeslissingen, die ook kunnen worden aangepast aan de economische conjunctuur.

Bovendien worden de voorjaars- en najaarsenquête inhoudelijk aangevuld met een verschillend luik:

- in de voorjaarsenquête wordt de bedrijven gevraagd in welke richting hun investeringen zich zullen ontwikkelen per type 'goed' (machines en uitrustingen, gronden en gebouwen en andere infrastructuren, immateriële activa zoals de R&D-uitgaven);
- in de najaarsenquête moeten de bedrijven aangeven welke soort(en) investeringen ze hebben gedaan of van plan zijn te doen, naargelang van hun economisch doel (vervanging van verouderde installaties of uitrustingen, uitbreiding van de productiecapaciteit, rationalisatie van de productie, andere doelen), en identificeren welke factor(en) hun investeringen stimuleren (vraag, financiële voorwaarden, technische factoren, andere factoren).

De resultaten van de enquête worden statistisch verwerkt op basis van een dubbel wegingsschema om de geaggregeerde realiteit van de Belgische economie zo goed mogelijk weer te geven. Enerzijds worden de individuele antwoorden gewogen aan de hand van het relatieve belang van elke onderneming op het vlak van tewerkstelling. Anderzijds wordt bij de samenvoeging van de antwoorden rekening gehouden met het relatieve belang van de bedrijfstakken in de Belgische economie. Deze weging berust op de investeringsaangiften aan de btw; ze wordt berekend op het driecijferniveau van de NACE-codes voor de industrie en op het tweecijferniveau voor de sector van de diensten aan bedrijven.

¹ Deze enquête maakt deel uit van een Europees geharmoniseerd programma, gecoördineerd door het DG-ECFIN.